

EUSKAL AUTONOMIA ERKIDEGOKO INGURUMEN ADIERAZLEAK.

EAEko Ingurumen adierazleak [EAEko II. Ingurumen Esparru Programaren \(II. IEP\)](#) barruan sartutako 44 konpromisoen ebaluazioa eta jarraipen egiteko erabiltzen ditugu; 44 konpromiso horiek 11 helbururen inguruan taldekatzen dira. [EAEko II. Ingurumen Esparru Programaren \(II. IEP\)](#) estrategia orokorrago baten barne kokatzen da, [EAEko 2002-2020 Garapen Iraunkorraren Euskal Ingurumen Estrategia](#)ren barne, hain zuzen ere. Balorazioa bera "[AEko Ingurumen Profila](#)" izenburuarekin argitaratzen diren txostenetan egiten da. Jarraian, ezarritako helburuak eta horiei lotutako bai konpromisoak, bai adierazleak zehazten dira. Ez dago ezarritako konpromiso guztietarako adierazlerik, aurrekusitako informazio guztia jaso ez delako.

1. helburua: Aire garbia.

"Lurralde guztian airearen kalitatea hobetzea, herritarren osasunean eta bizi kalitatean duen eragina dela-eta. Arreta berezia emango zaio herriguneetan."

1. konpromisoa: AIREAREN KALITATEA. Kalitate oneko eta onargarriko airearen indizea % 95 baino gehiago izatea; eta kalitate txarreko, oso txarreko eta arriskutsuko indizeak % 1 baino txikiagoak izatea. Kalitate txarreko, oso txarreko eta arriskutsuko airea arnasten duten herritarren kopurua % 20 murriztea 2006. urtearekin alderatuta.

2. Konpromisoa: PM₁₀ PARTIKULAK. Airearen kalitateari buruzko jarduera planak egitea beharrezkoa den eremuetan urteko batez besteko partikula kontzentrazioa gutxienez % 10 murriztea.

3. Konpromisoa: PM_{2,5}: PARTIKULAK. Sareko estazioetan, Europar Batasunak zehaztuko duen PM_{2,5}-en urteko muga balioa ez gainditzea lortzea.

4. Konpromisoa: KUTSATZAILEEN ISURKETAK. NOx, SO₂ eta konposatu organiko lurrunkorren isurpenak hurrengo ehunekoetan murriztea, oinarritzat 1990eko datuak hartuta: NOx: -% 31, SO₂: -% 64, konposatu organiko lurrunkorrak: -% 58.

5. Konpromisoa: ZARATA. Osasunaren Mundu Erakundeak aglomerazio handietarako gomendatutako mugak gainditzen dituzten zarata mailak jasaten dituzten herritarren kopurua % 10 murriztea 2006. urtearekin alderatuta.

2. helburua: Uraren kalitate ona.

“EAEko Plangintza Hidrologikoan zehaztutako ur masak egoera ekologiko ona izatea eta ur horiek ez kaltetzea, pertsonen garapena eta bizi kalitatea zein ekosistemen egoera ona bultzatzeko.”

6. konpromisoa: AZALEKO URAK. Azaleko ur masak babestea, hobetzea eta leheneratzea, % 80k egoera ekologiko6 ona izan dezaten.

7. konpromisoa: UR ARTIFIZIALAK. Ur masa artifizialak eta oso aldatuta daudenak babestea eta hobetzea, % 80ek potentzial ekologiko ona eta egoera kimiko ona izan dezaten.

8. konpromisoa: LURPEKO URAK. Lurpeko ur masak babestea, hobetzea eta leheneratzea. Ur horiek ateratzearen eta elikatzearen arteko oreka bermatzea, lurpeko uren % 80ek egoera ona izan dezaten.

9. konpromisoa: HONDAKIN URAK. Saneamendu azpiegitura publikoek jaso beharreko herri eta hirietako hondakin urak, biztanleen % 97ri dagozkienak, isuriari eta hartzaileari egokitutako araztegitan tratatzea.

10. konpromisoa: BAINATZEKO URAK. Bainatzeko uren neurketaguneen % 95ek kalifikazio ona edo onargarria izan dezaten lortzea.

11. konpromisoa: KONTSUMO URAK. Euskal Autonomia Erkidegoko biztanleen % 95ei kalifikazio egokia duen kontsumitzeko ura hornitzea.

3. helburua: Lurzoruaren kutsadura prebenitzea eta kutsatutakoa garbitzea.

"Lurzorua bikain kudeatzea, kutsadura historikoaren lehentasunezko berreskuperaren bidez eta beste kutsadura mota batzuk prebenitzea."

12. konpromisoa: LURZORUAREN KUTSADURA PREBENITZEA. Lurzoruaren kutsadura prebenitzea, dauden tresna espezifikoek ballatuta (egoerari buruzko aurretiazko txostenak).

13. konpromisoa: LURZORUA ERABILERA BERRIETARAKO. BERRESKURATZEA Potentzialki kutsatuta dauden lurzoruen 407 hektarea berreskuratzea. Hiri antolamenduak lurzoru horiei erabilera berri bat ematea edo bertan jarduera berri bat gauzatzea aurreikusten du.

14. konpromisoa: LURZORUA ERABILERA BERRIETARAKO IZAN GABE ERREKUPERATZEA. Potentzialki kutsatuta dauden lurzoruen 35 hektarea berreskuratzea. Hiri antolamenduak ez du lurzoru horiei erabilera berririk ematea edo bertan jarduera berririk gauzatzea aurreikusten.

15. konpromisoa: ZABORTEGI EZ AKTIBOAK. Jabetza publikoko zabortezi ez aktiboen etengabeko ingurumen kontrola eta jarraipena.

4. helburua: Baliabide naturalen kontsumo arduratsua.

"Baliabide naturalen (ura, energia, materialak eta lurzorua) kontsumo arduratsua sustatzea eta, ikerketaren zein berrikuntzaren bidez, kontsumoaren eraginkortasun maila optimizatzea, lehia hobetzeko."

16. konpromisoa: KONTABILIZATU GABEKO URA. Hirian kontabilizatu gabeko ur eskaria murriztea, hornituriko biztanleriaren % 80entzat % 25eko mailak lortu arte.

17. konpromisoa: UR ALTEN ESKAERA. Ur hornidura publikorako eta industria zein nekazaritza jardueretarako hartuneen alta eskaria kopurua % 20 murriztea, 2001. urtearekiko.

18. konpromisoa: MATERIALEN KONTSUMOA. Baliabideen kontsumoaren eraginkortasuna (eraginkortasun materiala) 2001. urteko mailetan mantentzea.

5. helburua: Energia kontsumo eta ekoizpen jasangarria sustatzea.

"Kontsumoko sektore guztietan, energia aurrezteko, eraginkortasunez baliatzeko eta energia berriztagarriak erabiltzeko joera sustatzea."

19. konpromisoa: ENERGIA AURREZTEA. 2010. urterako 975.000 pbt energia aurrezkie lortzea.

20. konpromisoa: ENERGIA-ERAGINKORTASUNA. Intentsitate energetikoa 2000. urtearekiko % 16 hobetzea.

21. konpromisoa: JATORRI BERRIZTAGARRIKO ELEKTRIZITATEA ETA KOGENERAZIOA. Kontsumoaren % 29 energia berriztagarriaren eta kogenerazioaren bitartez egin dadin lortzea.

22. konpromisoa: BIOERREGAIK. Garraioan, urteko, 177.000 pbt-ko bioerregai kontsumoa lortzea.

6. helburua: Hondakinak murriztea eta tratatu gabeko zero isuri.

“Hondakin gutxiago sortzea eta horien kudeaketa hobetzea, tratatu gabeko hondakinen isurketa maila hutsera iritsi arte.”

23. konpromisoa: INDUSTRIA- HONDAKIN ETA BALIO ERANTSI GORDINAREN ARTEKO LOTURA HAUSTEA.

Industria-hondakinen sorkuntzaren eta balio erantsi gordinaren arteko lotura haustea.

24. konpromisoa: HONDAKIN ARRISKUTSUEN BALORIZAZIOA. Hondakin arriskutsuetan dauden baliabide materialak berreskuratzea, haien birziklatze tasa % 65era arte areagotuta.

25. konpromisoa: ERAIKUNTZAKO ETA ERAISPENENKO HONDAKINAK BIRZIKLATZEA. EAEn sortzen diren eraikuntzako eta eraispeneko hondakinen % 70 berrerabiltzea eta birziklatzea lortzea.

26. konpromisoa: HONDAKIN EZ ARRISKUTSUAK BIRZIKLATZEA. Jatorri industrialak duten hondakin ez arriskutsuen birziklatze maila %75 izatea.

27. konpromisoa: HIRI HONDAKINAK BIRZIKLATZEA. Sortutako hiri hondakin guztien % 35 birziklatzea.

28. konpromisoa: HIRI HONDAKINEN ZERO ISURIA. Tratatu gabeko hiri hondakinik ez isurtzea.

7. helburua: Gure aniztasun biologikoari eustea.

“Aniztasun biologikoaren galera geldiaraztea, lurreko eta itsasoko habitaten eta ekosistemen funtzionamendu jasangarria babestuta eta berreskuratuta.”

29. konpromisoa: GALZORIAN DAUDEN ESPEZIEAK. Galzorian edo egoera kritikoan dauden fauna eta flora espezieen populazioek 2007. eta 2010. urteen artean joera positiboa izatea lortzea.

30. konpromisoa: BASO AUTOKTONOAREN AZALERA. Baso autoktonoaren azalera 10.000 hektarea handitzea (baso inbentarioa), 2006. urtearekiko.

31. konpromisoa: HEZEGUNEAK. EAEko hezeguneeen sektoreko lurralde planean bilduriko hezeguneetatik 50 hektarea leheneratzea.

32. konpromisoa NEKAZARITZA-INGURUMEN NEURRIAK. Bioaniztasuna babesteko nekazaritza-ingurumen neurriak gutxienez nekazaritza azalera erabilgarriaren % 10ean ezartzea lortzea.

33. konpromisoa: NEKAZARITZA EKOLOGIKOA. Nekazaritza ekologikoari eskainitako azalera handitzea, 1.200 hektareataraino iritsi arte.

34. konpromisoa: BASOEI BURUZKO ZIURTAGIRIAK. Ziurtagiria duten baso ustiapenen azalera 50.000 hektareataraino iristea.

35. konpromisoa: ESPEZIE INBADITZAILEAK. Espezie inbaditzaileen presentzia murriztea.

36. konpromisoa: NATURA SAREA. Natura 2000 Sareko espazioen artean, eskualde biogeografiko Atlantikoan dauden guztiak eta eskualde Mediterraneoan dauden % 30 Kontserbazio Bereziko Eremu (KBE) izendatzea lortzea.

37. konpromisoa: PAISAIA. Euskal Autonomia Erkidegoko paisana berezien eta nabarmenen katalogoko guneen % 10ek kudeaketako neurri egokiak izatea lortzea.

8. helburua: Mugikortasuna kudeatzeko eredu berri baterantz joatea.

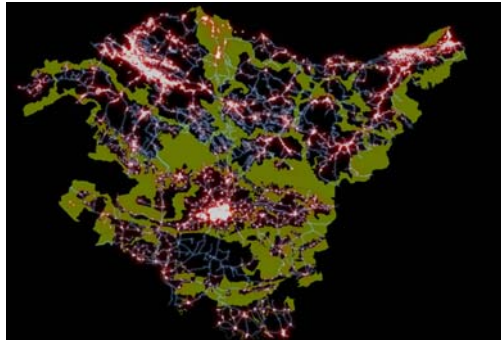
“Pertsonen mugikortasun eskaerari oinez edo bizikletaz ibiltzeko eta garraio kolektiboa erabiltzeko neurriak sustatuta erantzutea. Merkantzien garraioan itsasoz eta trenbidez egindakoa sustatzea, errepide bidezkoa murrizteko.”

38. konpromisoa: PERTSONEN MUGIKORTASUNA. Bidaiarien banaketa modala motorrik gabeko garraiolarantz bideratzea.

39. konpromisoa: SALGAIEN GARRAIOA. Salgaien garraioaren banaketa modala birbideratzea, trenbide bidezkoa, kilometroko

tonatan, azalera garraio osoaren % 15 izan dadin. Hau da, errepide bidez gutxiago egin dadin eta trenbidez gehiago.

9. helburua: Lurraldearen erabilpen orekatua lortzea.

“Lurraldean jarduten duten sektore ezberdinen plangintza bateratua eta koherentea egitea, lurraldearen artifizializazioaren eta zatiketaren arazoak konpontzeko”.

40. konpromisoa: HIRIGINTZA JARDUERAK ERAGINDAKO ARTIFIZIALIZAZIOA Hirigintza jardueren ondorioz artifizializatzen den hektarea kopurua urtetik urtera murrizten joatea.

41. konpromisoa: AZPIEGITURAK ERAIKITZEAK ERAGINDAKO ARTIFIZIALIZAZIOA Azpiegitura berriak eraikitzearen ondorioz artifizializatzen den hektarea kopurua urtetik urtera murrizten joatea. ón de nuevas infraestructuras.

10. helburua: Berotegi efektuko gas isurpenak mugatzea.

“Berotegi efektuko gas isurketak murriztea, karbono gutxiko ekonomiarantz bideratuta.”

42. konpromisoa: BEROTEGI EFEKTUKO GAS ISURKETA. Kyotoko Protokoloan araututako berotegi efektuko gasen isurpenak guztira 2010erako mugatzea, 1990eko % 14ko isurpen maila gaindi ez dezaten.

11. helburua: Klima aldaketara egokitzea.

“Klima aldaketara egokitzeko aurreikusitako eraginaren urrakortasuna txikitzeko neurriak hartzea.”

43. konpromisoa: KLIMA. ALDAKETAREKIKO URRAKORTASUNA Euskal Autonomia Erkidegoak klima aldaketaren aurrean duen urrakortasuna murriztea.

44. konpromisoa. UHOLDE ARRISKUA DUTEN LEKUETAN ARTIFIZIALIZAZIOA SAIHESTEA Ahal den heinean, ehun urteko birgertatze aldien aurrean arriskua dagoen eta gaur egun garapenik ez duten lekuetan artifizializazioa saihestea.